

Procedury postępowania w sytuacjach zagrożeń w szkole w Liceum Ogólnokształcącym im. Marii Konopnickiej w Legionowie

Bezpieczeństwo dzieci i młodzieży w Liceum Ogólnokształcącym im. Marii Konopnickiej w Legionowie podczas organizowanych zajęć jest pierwszoplanową wartością zarówno dla organu prowadzącego, kadry zarządzającej, jak i dla rodziców uczniów i wychowanków. Dlatego w sytuacjach zagrażających, właściwe reakcje nauczycieli przedmiotów, wychowawców, psychologów i pedagogów szkolnych, pracowników niepedagogicznych i dyrektora szkoły były adekwatne do zaistniałego zdarzenia, są nie tylko oczekiwane, ale dają gwarancję, że podjęte działania będą skuteczne.

Procedury oparte są na następujących aktach prawnych:

- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 1996 r. Nr 67, poz. 329 z późn. zm.);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach z dnia 31 grudnia 2002 r. (Dz. U. z 2003 Nr 6, poz. 69 z późn. zm.);
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 26 sierpnia 2009 r. w sprawie przygotowania nauczycieli do prowadzenia zajęć edukacyjnych w zakresie udzielania pierwszej pomocy (Dz. U. z 2009 r. Nr 139, poz. 1132);
- Ustawie o postępowaniu w sprawach nieletnich z dnia 26 października 1982 r. (tekst jednolity - Dz. U. z 2002 r. Nr 11, poz. 109; z późn. zm.);
- Ustawa Kodeks Postępowania Cywilnego z dnia 17 listopada 1964 r.;
- Ustawie o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych z dnia 9 listopada 1995 r. (tekst jednolity - Dz. U. z 1996 r. Nr 10, poz. 55; z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity: Dz. U. 2007 r. Nr 70, poz. 473 z późn. zm.);
- Ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz. U. z 2005 r. Nr 179, poz. 1485; z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2007 r. Nr 89, poz. 590 z późniejszymi zmianami);
- Kodeks Karny (Dz. U. z dnia 2 sierpnia 1997 r., Nr 88, poz. 553 z późn. zm.).

Poniżej zamieszczono pakiet procedur do realizacji w liceum ogólnokształcącym w sytuacjach zagrożeń.

- I. Postępowanie w przypadku uzyskania informacji, że uczeń który nie ukończył 18 lat, używa alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, uprawia nierząd, bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji.
- II. Postępowanie w przypadku podejrzenia, że na terenie szkoły uczeń znajduje się pod wpływem alkoholu lub środków psychoaktywnych, dopalaczy.
- III. Postępowanie w przypadku podejrzenia, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk lub inną substancję odurzającą w tym dopalacze.
- IV. Postępowanie w przypadku znalezienia na terenie szkoły substancji przypominającej wyglądem narkotyk lub inną substancję odurzającą w tym dopalacze.
- V. Postępowanie w przypadku podejrzenia, że podczas wyjazdu zorganizowanego przez szkołę uczeń znajduje się pod wpływem alkoholu lub środków psychoaktywnych, dopalaczy.
- VI. Postępowanie w przypadku stwierdzenia palenia tytoniu i e – papierosów przez ucznia.
- VII. Postępowanie w sytuacjach zachowania agresywnego ze strony ucznia/uczniów wobec innego ucznia/uczniów - czynu o stosunkowo niskiej szkodliwości (np. agresja słowna, zastraszanie, wyśmiewanie, agresja fizyczna typu: popychanie, kopanie).
- VIII. Postępowanie w sytuacjach zachowania agresywnego ze strony ucznia/uczniów wobec innego ucznia/uczniów-czynu o dużej szkodliwości (np. stworzenie zagrożenia dla życia i zdrowia, uszkodzenie ciała)
- IX. Postępowanie w przypadku agresji werbalnej lub fizycznej ucznia wobec nauczyciela/pracownika szkoły.
- X. Postępowanie w przypadku agresji fizycznej lub werbalnej nauczyciela wobec ucznia.
- XI. Postępowanie w przypadku próby samobójczej (usiłowania lub zamiaru samobójczego) ucznia poza terenem szkoły.
- XII. Postępowanie nauczycieli, wychowawców w przypadku próby samobójczej ucznia na terenie szkoły.
- XIII. Postępowanie w przypadku dokonania przez ucznia samobójstwa.
- XIV. Postępowanie w przypadku pojawienia się obcej osoby na terenie szkoły.
- XV. Postępowanie w przypadku, gdy na teren szkoły dostaną się osoby dorosłe będące pod wpływem alkoholu lub innych środków odurzających.
- XVI. Postępowanie w przypadku, gdy po dziecko stawi się rodzic/opiekun prawny będący pod wpływem alkoholu lub innych środków odurzających.
- XVII. Postępowanie w sytuacji posiadania przez uczniów przedmiotów niebezpiecznych na terenie szkoły lub na wycieczce.
- XVIII. Postępowania w przypadku kradzieży lub zniszczenia mienia szkolnego lub prywatnego, dokonanego na terenie szkoły przez uczniów szkoły.
- XIX. Postępowanie w przypadku sytuacji podejrzenia o nadużywaniu mediów elektronicznych tj. Internet, portale społecznościowe, zakupy on-line, cyberprzemoc itp.
- XX. Postępowanie w przypadku wystąpienia cyberprzemocy.
- XXI. Postępowanie w przypadku nagłego zachorowania lub złego samopoczucia ucznia.
- XXII. Postępowanie w przypadku zagrożenia chorobą zakaźną.
- XXIII. Postępowanie w przypadku zagrożenia terrorystycznego.
- XXIV. Postępowanie w przypadku znalezienia podejrzanego przedmiotu lub przesyłki w szkole.
- XXV. Postępowanie w przypadku zagrożenia bombowego.
- XXVI. Procedura kontaktowania się z mediami w sytuacjach kryzysowych.

WYKAZ NIEZBĘDNYCH TELEFONÓW ALARMOWYCH:

PODMIOT	NR TELEFONU
Pogotowie Ratunkowe	999
Straż Pożarna	998
Policja	997
Policyjna Izba Dziecka	603 68 12
Numer alarmowy z tel. komórkowego	112
Straż Miejska w Legionowie	22 774 23 17
Pogotowie Energetyczne	991
Pogotowie Gazowe	992
Pogotowie Ciepłownicze	993
Pogotowie Wodno-Kanalizacyjne	994
Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Legionowie	22 774 15 76
Wydział Zarządzania Kryzysowego Powiatu Legionowskiego	22 7640 417
Referat Edukacji Powiatu Legionowskiego	22 7640 206

ZGŁOSZENIE ALARMOWE:

1. Po wybraniu numeru alarmowego i zgłoszeniu się dyżurnego, spokojnie i wyraźnie podaj:

- 1) rodzaj zdarzenia (np. pożar, wybuch gazu),
- 2) miejsce zdarzenia (adres, nazwę obiektu, charakterystyczne miejsca, piętro, numer sali),
- 3) liczbę poszkodowanych oraz ich stan ogólny (oddech, przytomność),
- 4) inne zagrożenia dla życia i zdrowia ludzkiego (o ile występują),
- 5) swoje imię i nazwisko oraz numer telefonu, z którego informujesz o zdarzeniu.

2. Nie odkładaj słuchawki do chwili potwierdzenia przyjęcia zgłoszenia - przyjmujący zgłoszenie może poprosić o dodatkowe informacje.

I. Postępowanie w przypadku uzyskania informacji, że uczeń który nie ukończył 18 lat, używa alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, uprawia nierząd, bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji.

1. Każdy pracownik, który powziął powyższą informację przekazuje ją wychowawcy klasy.
2. Wychowawca informuje o tym fakcie pedagoga/psychologa szkolnego i dyrektora szkoły.
3. Wychowawca wzywa do szkoły rodziców/opiekunów prawnych ucznia i przekazuje im uzyskaną informację.
4. Przeprowadza rozmowę wyjaśniającą z rodzicami/opiekunami i uczniem w obecności dyrektora/pedagoga/psychologa szkolnego.
5. W sytuacji potwierdzenia niepokojących informacji zobowiązuje ucznia do zmiany postępowania, zaniechania zachowania, a rodziców do wzmożenia nadzoru nad dzieckiem. Sporządza notatkę ze spotkania.
6. Proponuje rodzicom/opiekunom ucznia możliwość uzyskania specjalistycznej pomocy w placówkach zajmujących się terapią.
7. Pozostaje w stałym kontakcie z pedagogiem/psychologiem szkolnym.
8. W przypadku odmowy współpracy ze strony rodziców, niestawienia się ich na wezwanie do szkoły dyrektor szkoły powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub policję.
9. Podejmuje działania profilaktyczne nastawione na ucznia i klasę.
10. W sytuacji, kiedy szkoła wykorzysta wszystkie dostępne środki oddziaływań wychowawczych, a nie obserwuje się oczekiwanych rezultatów, dyrektor powiadamia sąd rodzinny lub policję.

II. Postępowanie w przypadku podejrzenia, że na terenie szkoły uczeń znajduje się pod wpływem alkoholu lub środków psychoaktywnych, dopalaczy.

1. Pracownik szkoły powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy.
2. Odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego (należy stworzyć warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie).
3. Zgłasza problem pielęgniarce szkolnej.
4. Pielęgniarka szkolna wzywa lekarza w celu stwierdzenia stanu trzeźwości lub odurzenia, ewentualnie udzielenia pomocy medycznej.
5. Zawiadamia o tym fakcie dyrektora szkoły oraz rodziców/opiekunów prawnych ucznia, których zobowiązuje do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły.
6. W przypadku gdy rodzice/opiekunowie ucznia odmówią odebrania dziecka ze szkoły, o pozostawieniu ucznia w szkole lub przewiezieniu do placówki służby zdrowia, albo przekazaniu go do dyspozycji funkcjonariuszom policji – decyduje lekarz, po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia ucznia i w porozumieniu z dyrektorem szkoły.
7. Dyrektor/pedagog szkolny zawiadamia najbliższą jednostkę policji w sytuacji, gdy rodzice ucznia będącego pod wpływem alkoholu odmawiają przyścia do szkoły, a jest on agresywny, bądź swoim zachowaniem daje powód do zagrożenia albo zagraża życiu, bądź zdrowiu innych osób.
8. Jeżeli powtarzają się przypadki, w których uczeń (przed ukończeniem 18 lat) znajduje się pod wpływem alkoholu lub środków psychoaktywnych, dopalaczy na terenie szkoły, to szkoła każdorazowo ma obowiązek powiadomienia o tym policji lub sądu rodzinnego.
9. Uczeń zostaje ukarany zgodnie ze Statutem szkoły.
10. Wychowawca podejmuje działania profilaktyczne nastawione na ucznia i klasę.

III. Postępowanie w przypadku podejrzenia, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyki lub inną substancję odurzającą w tym dopalacze.

1. Pracownik szkoły zgłasza fakt wychowawcy klasy.
2. Wychowawca w obecności innej osoby (dyrektor, pedagog, inny nauczyciel) ma prawo żądać, aby uczeń przekazał mu podejrzaną substancję, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni, ewentualnie innych przedmiotów budzących podejrzenie, co do ich związku z poszukiwaną substancją.
3. Pracownik szkoły nie ma prawa samodzielnie wykonywać czynności przeszukania odzieży ani teczki ucznia – jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla policji.
4. Wychowawca o swoich spostrzeżeniach powiadamia dyrektora szkoły i pedagoga szkolnego.
5. Wzywa niezwłocznie rodziców/opiekunów prawnych ucznia do natychmiastowego stawiennictwa.
6. W przypadku, gdy uczeń, mimo wezwania, odmawia przekazania nauczycielowi substancji i pokazania zawartości teczki, dyrektor/pedagog wzywa policję.
7. Jeżeli uczeń odda substancję dobrowolnie, nauczyciel, po odpowiednim zabezpieczeniu, zobowiązany jest bezzwłocznie przekazać ją do jednostki policji. Wcześniej próbuje ustalić, w jaki sposób i od kogo, uczeń nabył substancję.
8. Uczeń zostaje ukarany zgodnie ze Statutem szkoły.
9. Wychowawca sporządza notatkę służbową.
10. Wychowawca podejmuje działania profilaktyczne nastawione na ucznia i klasę.

UWAGA. Zgodnie z przepisami ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii – w Polsce karalne jest posiadanie każdej ilości środków odurzających lub substancji psychotropowych, wprowadzanie do obrotu środków odurzających, udzielanie innej osobie, ułatwianie lub umożliwianie ich użycia oraz nakłanianie do użycia, wytwarzanie i przetwarzanie środków odurzających.

IV. Postępowanie w przypadku znalezienia na terenie szkoły substancji przypominającej wyglądem narkotyki lub inną substancję odurzającą w tym dopalacze.

1. Pracownik szkoły zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem, zachowując środki ostrożności.
2. Odnotowuje personalia świadków zdarzenia.
3. Powiadamia o zaistniałym fakcie dyrektora szkoły, pedagoga szkolnego.
4. Dyrektor/pedagog szkolny wzywa policję.
5. Do czasu przybycia policji, pedagog stara się (o ile to jest możliwe w zakresie działań pedagogicznych) ustalić, do kogo znaleziona substancja należy.
6. Wskazana przez dyrektora szkoły osoba przegląda zapis monitoringu szkolnego i ewentualnie zabezpiecza zapis jako dowód w sprawie.
7. Po przyjeździe policji pedagog niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję wraz z podaniem informacji dotyczących szczegółów zdarzenia.
8. Wychowawca podejmuje działania profilaktyczne nastawione na ucznia i klasę.

V. Postępowanie w przypadku podejrzenia, że podczas wyjazdu zorganizowanego przez szkołę uczeń znajduje się pod wpływem alkoholu lub środków psychoaktywnych, dopalaczy.

1. Opiekun wycieczki/obozu powiadamia o swoich przypuszczeniach kierownika wycieczki/obozu.
 2. Odizolowuje ucznia od reszty grupy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego (należy stworzyć warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie).
 3. Kierownik obozu lub osoba przez niego wyznaczona wzywa lekarza w celu stwierdzenia stanu trzeźwości lub odurzenia, ewentualnie udzielenia pomocy medycznej.
 4. Kierownik zawiadamia o zdarzeniu dyrektora szkoły oraz rodziców/opiekunów prawnych ucznia, których zobowiązuje do odebrania ucznia z wycieczki/obozu. W przypadku nieodebrania ucznia przez rodziców/opiekunów kierownik zawiadamia policję.
 5. Kierownik zawiadamia najbliższą jednostkę policji w sytuacji, gdy uczeń jest agresywny, bądź swoim zachowaniem daje powód do zagrożenia życia, bądź zdrowia własnego lub innych osób.
 6. Opiekun wycieczki/obozu diagnozuje okoliczności zakupu oraz spożywania alkoholu.
 7. W sytuacji uzyskania informacji o miejscu zakupu alkoholu lub środków psychoaktywnych, dopalaczy przez nieletniego zgłasza ten fakt na policję.
 8. Kierownik sporządza notatkę służbową, którą przekazuje dyrektorowi szkoły (informacja o zdarzeniu, podjętych oddziaływaniach oraz formie opieki nad uczniem w trakcie zaistnienia sytuacji).
 9. Gdy rodzice/opiekunowie prawni ucznia odmówią odebrania dziecka z obozu, kierownik może wnioskować o wgląd w sytuację rodzinną dziecka do sądu rodzinnego.
- UWAGA. Rodzice/opiekunowie prawni uczniów i uczniowie podpisują regulamin wycieczki/obozu. Regulamin zawiera zapis o zakazie spożywania alkoholu oraz konsekwencjach wynikających z jego łamania.*

VI. Postępowanie w przypadku stwierdzenia palenia tytoniu i e – papierosów przez ucznia.

1. Pracownik szkoły zgłasza fakt wychowawcy klasy.
2. Wychowawca powiadamia o fakcie rodziców/opiekunów prawnych ucznia oraz pedagoga szkolnego.
3. Wychowawca przeprowadza rozmowę wyjaśniającą z uczniem w obecności rodziców.
4. Uczeń zostaje ukarany zgodnie ze Statutem szkoły.
5. Wychowawca sporządza notatkę.
6. Wychowawca podejmuje działania profilaktyczne nastawione na ucznia i klasę.

VII. Postępowanie w sytuacjach zachowania agresywnego ze strony ucznia/uczniów wobec innego ucznia/uczniów - czynu o stosunkowo niskiej szkodliwości (np. agresja słowna, zastraszanie, wyśmiewanie, agresja fizyczna typu: popychanie, kopanie).

1. Pracownik szkoły zdecydowanie i stanowczo, nie wdając się w dyskusję, przerywa negatywne zachowania sprawcy wobec ofiary.
2. Rozdziela strony.
3. Przekazuje informację o zaistniałym zdarzeniu wychowawcy klasy.
4. Wychowawca przeprowadza rozmowę z uczniem agresywnym -zwraca uwagę na jego niewłaściwe zachowanie. Informuje rodziców/opiekunów prawnych ucznia o zaistniałym zdarzeniu.
5. Wskazana przez dyrektora szkoły osoba przegląda zapis monitoringu szkolnego i ewentualnie zabezpiecza zapis jako dowód w sprawie.

6. Przekazuje informację o zdarzeniu do pedagoga, który przeprowadza rozmowę wyjaśniającą ze stronami konfliktu.
7. Sprawca zostaje ukarany zgodnie ze Statutem szkoły.
8. Wychowawca/pedagog szkolny sporządza notatkę służbową.
9. Wychowawca podejmuje działania profilaktyczne nastawione na ucznia i klasę.

VIII. Postępowanie w sytuacjach zachowania agresywnego ze strony ucznia/uczniów wobec innego ucznia/uczniów-czynu o dużej szkodliwości (np. stworzenie zagrożenia dla życia i zdrowia, uszkodzenie ciała).

1. Pracownik szkoły zdecydowanie i stanowczo, nie wdając się w dyskusję, przerywa negatywne zachowania sprawcy wobec ofiary.
2. Rozdziela strony.
3. Udziela pierwszej pomocy ofierze zdarzenia i zabezpiecza miejsce zdarzenia.
4. Jeśli zaistnieje taka potrzeba izoluje ofiarę lub/i innych uczniów od sprawcy, pamiętając, by żadna ze stron nie pozostawała bez opieki i nadzoru osób dorosłych.
5. W razie konieczności wzywa pomoc medyczną (pielęgniarka szkolną, pogotowie ratunkowe).
6. Powiadamia o zdarzeniu dyrektora, wychowawcę i pedagoga szkolnego.
7. Wychowawca/pedagog niezwłocznie powiadamia dyrektora szkoły oraz rodziców/opiekunów prawnych sprawcy i ofiary.
8. Pielęgniarka szkolna dokonuje oceny stanu zdrowia dziecka/ci i informuje o tym rodziców.
9. Pielęgniarka decyduje, czy uczeń ma pozostać pod jej opieką w szkole, czy ma zostać odebrany przez rodziców/ opiekunów w celach dalszej opieki lub konsultacji specjalistycznej. Telefonicznie lub osobiście informuje o decyzji rodziców.
10. Dziecko musi zostać odebrane osobiście przez rodzica lub wyznaczonego przez niego opiekuna.
11. W sytuacji odmowy rodzica problem skierowany zostaje przez pielęgniarkę do wychowawcy klasy.
12. Dalsze czynności podejmuje wychowawca w porozumieniu z pedagogiem oraz dyrektorem szkoły.
13. Pedagog ustala okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia.
14. Wskazana przez dyrektora szkoły osoba przegląda zapis monitoringu szkolnego i ewentualnie zabezpiecza zapis jako dowód w sprawie.
15. Przeprowadza rozmowę wyjaśniającą ze stronami konfliktu.
16. Sprawca zostaje ukarany zgodnie ze Statutem szkoły.
17. Wychowawca/pedagog szkolny sporządza notatkę służbową.
18. Dyrektor szkoły lub pedagog szkolny niezwłocznie powiadamia policję, w przypadku gdy doszło do rozboju, uszkodzenia ciała lub sprawca nie jest uczniem szkoły i jego tożsamość nie jest nikomu znana.
19. Dyrektor wyznacza osobę odpowiedzialną za zabezpieczenie ewentualnych dowodów przestępstwa lub przedmiotów pochodzących z przestępstwa i przekazanie ich policji (należy przedmioty pozostawić w miejscu znalezienia, zabezpieczając przed dotykiem przez inne osoby, przemieszczeniem, zniszczeniem).
20. Wychowawca podejmuje działania profilaktyczne nastawione na sprawcę i klasę.

IX. Postępowanie w przypadku agresji werbalnej lub fizycznej ucznia wobec nauczyciela/pracownika szkoły.

1. Nauczyciel powiadamia wychowawcę klasy/pedagoga szkolnego/dyrektora o zaistniałym fakcie agresji.
2. W przypadku, gdy doszło do uszkodzenia ciała nauczyciela należy udzielić poszkodowanemu pomocy medycznej.
3. Pedagog szkolny zabezpiecza dowody przestępstwa oraz ustala świadków zdarzenia, dyrektor szkoły powiadamia policję.
4. Wychowawca powiadamia rodziców ucznia –sprawcy o zachowaniu dziecka.
5. Pedagog ustala okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia.
6. Przeprowadza rozmowy wyjaśniające z uczniem, rodzicami/opiekunami prawnym ucznia, poszkodowanym nauczycielem.
7. Pedagog wraz z wychowawcą podejmują działania mediacyjne w celu doprowadzenia do przeproszenia nauczyciela przez ucznia i jego rodziców.
8. Uczeń zostaje ukarany zgodnie ze Statutem szkoły.
9. Wychowawca/pedagog szkolny sporządza notatkę służbową i przekazuje ją dyrektorowi szkoły.
10. W sytuacji, kiedy została naruszona godność osobista nauczyciela bądź jego nietykalność cielesna, dyrektor szkoły zgłasza zdarzenie do sądu rodzinnego.
11. Wychowawca podejmuje działania profilaktyczne nastawione na ucznia i klasę.
12. W przypadku zdarzenia zagrażającego bezpośrednio zdrowiu lub życiu nauczyciela lub innego pracownika szkoły dyrektor może wezwać pogotowie i policję.

X. Postępowanie w przypadku agresji fizycznej lub werbalnej nauczyciela wobec ucznia.

1. Poszkodowany uczeń, rodzice/opiekunowie prawni ucznia, bądź każdy świadek zdarzenia zgłaszają fakt do pedagoga lub dyrektora szkoły.
2. Dyrektor szkoły przy wsparciu pedagoga/psychologa szkolnego przeprowadza niezwłocznie postępowanie wyjaśniające ze stronami konfliktu.
3. W przypadku potwierdzenia się zarzutów dyrektor szkoły wszczyna postępowanie dyscyplinarne wobec pracownika zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

XI. Postępowanie w przypadku próby samobójczej (usiłowania lub zamiaru samobójczego) ucznia poza terenem szkoły.

1. Pracownik szkoły przekazuje informację wychowawcy klasy.
2. Wychowawca klasy zbiera wstępne informacje o okolicznościach zdarzenia, najlepiej od osób najbliższych, np. rodziców i informuje o zdarzeniu dyrektora szkoły.
3. Dyrektor szkoły zawiadamia organ prowadzący i nadzorujący szkołę.
4. Dyrektor powołuje zespół kryzysowy i wspólnie z zespołem ustala plan dalszych działań t. j.: zdiagnozowanie sytuacji, podjęcie działań interwencyjnych, podjęcie współpracy instytucjonalnej.
5. Dyrektor zwołuje posiedzenie Rady Pedagogicznej i informuje o zaistniałej sytuacji - pod rygorem tajemnicy Rady Pedagogicznej - w celu podjęcia wspólnych oddziaływań oraz obserwacji zachowania ucznia oraz innych zagrożonych uczniów przez wszystkich nauczycieli.
6. Wychowawcy klas przeprowadzają rozmowy z uczniami, w razie potrzeby korzystając z pomocy pedagoga/psychologa szkolnego.

7. Wychowawca/pedagog/psycholog szkolny wspierają ucznia po zamiarze lub usiłowaniu samobójstwa i jego rodziny poprzez: udzielenie pomocy w uzyskaniu przez ucznia i jego rodzinę pomocy specjalistycznej, realizację zaleceń zawartych we wskazaniach specjalistów opiekujących się dzieckiem, zmobilizowanie rodziny, do udzielenia dziecku wsparcia i zapewnienia bezpieczeństwa, objęcie ucznia opieką psychologiczno-pedagogiczną.
8. Wychowawca/pedagog/psycholog szkolny udzielają wsparcia uczniom klasy.
9. Wszyscy pracownicy szkoły zobowiązani są do stałego monitorowania zachowania ucznia w szkole (unikając nadmiernej kontroli) oraz niezwłocznego informowania pedagoga/psychologa szkolnego o niepokojących sygnałach.
10. Z mediami kontaktuje się wyłącznie dyrektor szkoły lub upoważniona przez niego osoba.

XII. Postępowanie nauczycieli, wychowawców w przypadku próby samobójczej ucznia na terenie szkoły.

1. Pracownik szkoły nie pozostawia ucznia samego!
2. Niezwłocznie wzywa pielęgniarkę szkolną lub doprowadza ucznia do gabinetu opieki przedmedycznej.
3. Powiadamia dyrektora szkoły, pedagoga/psychologa szkolnego oraz wychowawcę klasy.
4. Wychowawca niezwłocznie powiadamia o zaistniałym zdarzeniu rodziców/opiekunów ucznia.
5. Pielęgniarka/ pedagog szkolny jeżeli zaistnieje taka konieczność, wzywa pomoc (pogotowie ratunkowe, policję).
6. Dyrektor szkoły powiadamia organ prowadzący i nadzorujący szkołę.
7. Dyrektor szkoły zwołuje zebranie zespołu kryzysowego i wspólnie z zespołem ustala plan dalszych działań: zdiagnozowanie sytuacji, podjęcie działań interwencyjnych, podjęcie współpracy międzyinstytucjonalnej.
8. Dyrektor zwołuje posiedzenie Rady Pedagogicznej i informuje o zaistniałej sytuacji - pod rygorem tajemnicy Rady Pedagogicznej - w celu podjęcia wspólnych oddziaływań oraz obserwacji zachowania ucznia oraz innych zagrożonych uczniów przez wszystkich nauczycieli.
9. Wychowawca/pedagog/psycholog szkolny wspiera ucznia po zamiarze lub usiłowaniu samobójstwa i jego rodzinę poprzez: pomoc w uzyskaniu przez ucznia i jego rodzinę pomocy specjalistycznej, otoczenie ucznia opieką, nadzorowanie realizacji zaleceń zawartych we wskazaniach specjalistów opiekujących się uczniem, objęcie ucznia opieką psychologiczno - pedagogiczną.
10. Pedagog/psycholog szkolny podejmują rozmowy z uczniami oraz przygotowują do rozmów wychowawców klas/nauczycieli.
11. Wszyscy pracownicy szkoły zobowiązani są do stałego monitorowania zachowania ucznia w szkole (unikając nadmiernej kontroli) oraz niezwłocznego informowania pedagoga/psychologa szkolnego o niepokojących sygnałach.
12. Z mediami kontaktuje się wyłącznie dyrektor szkoły lub upoważniona przez niego osoba.

XIII. Postępowanie w przypadku dokonania przez ucznia samobójstwa.

1. Pracownik szkoły przekazuje uzyskane informacje dyrektorowi szkoły.
2. Dyrektor szkoły powiadamia organ prowadzący i nadzorujący szkołę.
3. Dyrektor szkoły zwołuje zebranie zespołu kryzysowego i wspólnie z zespołem ustala plan dalszych działań.
4. Dyrektor szkoły informuje nauczycieli o zdarzeniu na posiedzeniu Rady Pedagogicznej.
5. Nauczyciele na pierwszych zajęciach w danym dniu informują o zdarzeniu uczniów na forum klasy poprzez odczytanie przygotowanej przez zespół kryzysowy pisemnej informacji.

6. Wychowawca/pedagog/psycholog szkolny zapewniają pomoc zagrożonym uczniom zgodnie z wymienionymi kategoriami: osoby najbliższe zmarłemu, znajomi zmarłego, osoby podobne, które nie musiały znać osoby, inni uczniowie zagrożeni.
7. Wychowawcy we współpracy z pedagogiem/psychologiem szkolnym podejmują działania profilaktyczne poprzez przekazanie rodzicom uczniów podczas spotkań informacji o dostępnej pomocy (lista dostępnych placówek psychiatrycznych, poradni zdrowia psychicznego, poradni psychologiczno – pedagogicznej, ośrodka interwencji kryzysowej, organizacji pozarządowych z aktualnymi adresami i numerami telefonów zaufania) z podkreśleniem, że samobójstwu można zapobiec.
8. Z mediami kontaktuje się wyłącznie dyrektor szkoły lub upoważniona przez niego osoba. Należy za wszelką cenę unikać sensacyjnego rozgłosu i umedialnienia problemu.

XIV. Postępowanie w przypadku pojawienia się obcej osoby na terenie szkoły.

1. Każdy pracownik szkoły zwraca uwagę na osoby obce przebywające na terenie i w budynku szkoły i ma prawo zadać pytanie o cel wizyty.
2. W przypadku, gdy osoba obca kieruje się do nauczyciela przedmiotowego, innego pracownika pedagogicznego lub niepedagogicznego, należy skierować ją do odpowiedniego gabinetu, sali.
3. W przypadku, gdy osoba obca odmawia podania celu wizyty, pracownik szkoły prosi ją o opuszczenie terenu szkoły.
4. W przypadku, gdy osoba obca zachowuje się podejrzanie, agresywnie, stwarza zagrożenie dla osób przebywających w szkole pracownik szkoły niezwłocznie informuje dyrektora szkoły.
5. Dyrektor szkoły ocenia sytuację i w razie konieczności zawiadamia policję.

XV. Postępowanie w przypadku, gdy na teren szkoły dostaną się osoby dorosłe będące pod wpływem alkoholu lub innych środków odurzających.

1. Pracownik szkoły grzecznie, ale stanowczo prosi osobę będącą pod wpływem alkoholu lub innych środków odurzających o opuszczenie terenu szkoły.
2. W przypadku napotkania oporu zawiadamia dyrektora szkoły, pedagoga szkolnego.
3. Pedagog szkolny w miarę możliwości izoluje uczniów od osoby nietrzeźwej lub odurzonej.
4. Dyrektor szkoły wzywa policję.

XVI. Postępowanie w przypadku, gdy po dziecko stawi się rodzic/opiekun prawny będący pod wpływem alkoholu lub innych środków odurzających.

1. Nauczyciel odmawia przekazania ucznia rodzicowi/opiekunowi prawnemu, będącemu pod wpływem alkoholu lub innych środków odurzających.
2. Wzywa w trybie natychmiastowym drugiego rodzica lub opiekuna prawnego ucznia.
3. Zawiadamia wychowawcę ucznia, pedagoga szkolnego lub dyrektora szkoły.
4. Jeżeli niema możliwości kontaktu z drugim rodzicem lub opiekunem prawnym ucznia, dyrektor szkoły wzywa policję.
5. Wychowawca wraz z pedagogiem szkolnym w następnym dniu wzywają rodziców/opiekunów prawnych ucznia w celu wyjaśnienia zdarzenia oraz omówienia poprawności funkcjonowania rodziny.
6. W przypadku stwierdzenia dysfunkcyjności rodziny i braku właściwej opieki nad dzieckiem dyrektor szkoły powiadamia sąd rodzinny.

XVII. Postępowanie w sytuacji posiadania przez uczniów przedmiotów niebezpiecznych na terenie szkoły lub na wycieczce.

1. Pracownik szkoły podejmuje próbę nakłonienia ucznia do oddania niebezpiecznego przedmiotu. W miarę możliwości izoluje go od innych uczniów.
2. Powiadamia wychowawcę ucznia, dyrektora szkoły oraz pedagoga szkolnego.
3. Wychowawca/ pedagog szkolny zawiadamia rodziców/opiekunów prawnych ucznia.
4. Wskazana przez dyrektora szkoły osoba przegląda zapis monitoringu szkolnego i ewentualnie zabezpiecza zapis jako dowód w sprawie.
5. Pedagog szkolny przeprowadza z uczniem rozmowę wyjaśniającą.
6. Uczeń zostaje ukarany zgodnie ze Statutem szkoły.
7. Wychowawca/pedagog szkolny sporządza notatkę służbową.
8. W sytuacji zaistnienia podejrzenia, że uczeń zamierza użyć niebezpiecznego przedmiotu, dyrektor szkoły zawiadamia policję.
9. Wychowawca podejmuje działania profilaktyczne nastawione na ucznia i klasę.

XVIII. Postępowania w przypadku kradzieży lub zniszczenia mienia szkolnego lub prywatnego, dokonanego na terenie szkoły przez uczniów szkoły.

1. Nauczyciel o fakcie kradzieży lub zniszczenia mienia bezzwłocznie powiadamia dyrektora szkoły.
2. Nauczyciel podejmuje działania wyjaśniające:
 - ustalenie okoliczności kradzieży lub zniszczenia mienia na podstawie rozmowy z poszkodowanym,
 - rozmowa wyjaśniająca ze świadkami zdarzenia,
 - przejrzanie zapisu monitoringu szkolnego i ewentualne zabezpieczenie zapisu jako dowodu w sprawie,
 - ustalenie sprawcy,
 - rozmowa wyjaśniająca ze sprawcą.
3. W przypadku podejrzenia konkretnego ucznia o kradzież nauczyciel w obecności innej osoby (dyrektor, pedagog) ma prawo żądać, aby uczeń pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni (we własnej odzieży).
4. Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonywać czynności przeszukania odzieży ani teczek ucznia – jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla policji.
5. Wychowawca/nauczyciel powiadamia rodziców sprawcy i ucznia poszkodowanego o zdarzeniu oraz podjętych przez szkołę działaniach mających na celu wyjaśnienie sprawy.
6. Dyrektor może podjąć decyzję o zgłoszeniu faktu kradzieży lub zniszczenia mienia na policję.
7. Sprawca zostaje ukarany zgodnie ze Statutem szkoły.
8. Wychowawca/nauczyciel sporządza notatkę służbową.
9. Jeżeli uczeń dopuści się kolejnych kradzieży lub zniszczenia mienia dyrektor zawiadamia sąd rodzinny.
10. Wychowawca podejmuje działania profilaktyczne nastawione na sprawcę, pokrzywdzonego i klasę.

XIX. Postępowanie w przypadku sytuacji podejrzenia o nadużywaniu mediów elektronicznych tj. Internet, portale społecznościowe, zakupy on-line, cyberprzemoc itp.

1. Osoba, która pozyskała informacje o podejrzeniu nadużywania przez ucznia/ uczniów mediów elektronicznych niezwłocznie informuje o tym fakcie wychowawcę klasy.
2. Wychowawca ustala okoliczności zdarzenia, zabezpiecza ewentualne dowody (nazwa użytkownika, adres e –mail, numer telefonu komórkowego, adres strony, inne). Na etapie zabezpieczania materiału można korzystać z pomocy nauczyciela informatyki.
3. Wychowawca informuje o podejrzeniu pedagoga /dyrektora szkoły.
4. Wychowawca przeprowadza rozmowę diagnozującą z uczniem.
5. Wychowawca informuje rodziców ucznia o zdiagnozowanym przez szkołę problemie. Zapoznaje go z zabezpieczonymi materiałami. Rodzicom zalecony zostaje kontakt z psychologiem lub przekazane zostają adresy instytucji zewnętrznych oferujących pomoc specjalistyczną.
6. Jeśli nadużywanie mediów dotyczy szerszej grupy osób w danym zespole klasowym, wychowawca organizuje działania profilaktyczne i interwencyjne wobec zespołu.

XX. Postępowanie w przypadku wystąpienia cyberprzemocy.

1. Osoba, która pozyskała informacje o stosowaniu cyberprzemocy niezwłocznie informuje o tym fakcie wychowawcę klasy ucznia, którego dotyczy problem.
2. Wychowawca rozpoznaje okoliczności zdarzenia. Zabezpiecza pozyskane informacje (nazwa użytkownika, treść wiadomości, adres e-mail, adres strony, zdjęcia, numer telefonu komórkowego, inne.). W czynności może zostać zaangażowany nauczyciel informatyki.
3. Wychowawca zgłasza problem do pedagoga/ dyrektora szkoły.
4. Wychowawca/pedagog przeprowadza rozmowę diagnozującą ze sprawcą, ofiarą oraz świadkami zdarzenia.
5. Wychowawca informuje rodziców poszkodowanego oraz sprawcy o sytuacji problemowej, omawia udział dziecka w zdarzeniu, przedstawia zabezpieczone materiały oraz wskazuje na działania podjęte przez szkołę.
6. Gdy sprawca jest nieznany lub zachowanie ucznia szkoły wskazuje na złamanie prawa, dyrektor zawiadamia o tym fakcie policję.
7. Sprawca zostaje zobowiązany do zaprzestania takiego postępowania i usunięcia niepożądanych treści i materiałów z sieci. Rodzice ucznia zobowiązani zostają do nadzorowania wykonania powyższych czynności przez dziecko.
8. Wychowawca wspólnie z pedagogiem, osobą poszkodowaną lub/i rodzicem ustala formę zadośćuczynienia wobec ofiary cyberprzemocy.
9. Wobec sprawcy zastosowane zostają kary statutowe.
10. Jeżeli w zdarzeniu brała udział większa grupa uczniów, działania podejmowane są w stosunku do poszczególnych osób oraz całego zespołu klasowego. Wychowawca organizuje oddziaływania profilaktyczne w klasie.

XXI. Postępowanie w przypadku nagłego zachorowania lub złego samopoczucia ucznia.

1. W przypadku zgłoszenia przez ucznia lub zaobserwowania niepokojących objawów chorobowych, bądź złego samopoczucia pracownik szkoły powinien doprowadzić ucznia do gabinetu pomocy przedmedycznej lub zapewnić opiekę uczniowi i wyznaczyć osobę, która powiadomi dyrektora szkoły, bądź zgłosi zdarzenie w sekretariacie szkoły.
2. W przypadku utrzymującego się złego samopoczucia ucznia pielęgniarka szkolna lub osoba, pod opieką której uczeń się znajduje, informuje telefonicznie rodziców/opiekunów prawnych o dolegliwościach dziecka.
3. Dziecko z dolegliwościami lub objawami chorobowymi może opuścić teren szkoły wyłącznie pod opieką rodzica/opiekuna prawnego lub osoby pełnoletniej z rodziny.
4. W przypadku braku kontaktu z rodzicem i przy ustępujących dolegliwościach szkoła zapewnia dziecku dalszą opiekę (gabinet pomocy przedmedycznej).
5. Wszelkie czynności podejmowane są w porozumieniu z dyrektorem.
6. W przypadku nieustępujących lub nasilających się dolegliwości pielęgniarka szkolna lub osoba, pod opieką której uczeń się znajduje, informuje o tym fakcie rodzica/opiekuna prawnego ucznia i wzywa pogotowie ratunkowe.
7. W przypadku braku kontaktu z rodzicem i nieustępujących lub nasilających się dolegliwości, pielęgniarka szkolna lub osoba, pod opieką której uczeń się znajduje, wzywa pogotowie ratunkowe.
8. W przypadku braku kontaktu z rodzicem i wezwaniu pogotowia ratunkowego wyznaczony przez dyrektora pracownik szkoły przejmując opiekę nad dzieckiem (podczas transportu karetką do szpitala) do czasu przybycia do szpitala rodzica/opiekuna prawnego ucznia.
9. Pielęgniarka szkolna lub osoba, pod opieką której przebywał uczeń, sporządza notatkę służbową ze zdarzenia.

XXII. Postępowanie w przypadku zagrożenia chorobą zakaźną.

1. Po otrzymaniu np. od rodziców lub z mediów informacji o podejrzeniu niebezpiecznej choroby zakaźnej u ucznia należy powiadomić o tym fakcie dyrektora szkoły.
2. Dyrektor potwierdza wiadomość u lekarza – jeśli to możliwe lub dyżurującego inspektora sanitarnego
3. Dyrektor ustala z dyżurującym inspektorem sanitarnym sposób postępowania.
4. Dyrektor zawiadamia organ prowadzący oraz Mazowieckiego Kuratora Oświaty.
5. Dyrektor nadzoruje przestrzeganie zaleceń służb sanitarnych przez pracowników szkoły i uczniów.
6. Dyrektor przygotowuje informację dla uczniów i rodziców przy współpracy z lekarzem chorób zakaźnych i SANEPIDem.

XXIII. Postępowanie w przypadku zagrożenia terrorystycznego.

1. Wtargnięcie napastników do obiektu:

- 1) Zachowaj spokój!
- 2) Poddaj się woli napastników – wykonuj ściśle ich polecenia.
- 3) Staraj się zwrócić uwagę napastników na fakt, że mają do czynienia z ludźmi (personifikowanie siebie i innych – zwracaj się do uczniów po imieniu – zwiększa szansę ich przetrwania).
- 4) Pytaj zawsze o pozwolenie, np. gdy chcesz się zwrócić do uczniów z jakimś poleceniem.
- 5) Zapamiętaj szczegóły dotyczące porywaczy i otoczenia – informacje te mogą okazać się cenne dla służb ratowniczych.

- 6) Staraj się uspokoić dzieci – zapanuj w miarę możliwości nad własnymi emocjami.
- 7) Dopóki nie zostanie wydane polecenie wyjścia:
 - a. nie pozwól dzieciom wychodzić z pomieszczenia oraz wyglądać przez drzwi i okna,
 - b. nakaz dzieciom położyć się na podłodze.
- 8) W chwili podjęcia działań zmierzających do uwolnienia, wykonuj polecenia grupy antyterrorystycznej.

UWAGA. Bądź przygotowany na surowe traktowanie przez Policję. Dopóki zostaniesz zidentyfikowany, jesteś dla nich potencjalnym terrorystą.

- 9) Po zakończeniu akcji:
 - a. sprawdź obecność dzieci celem upewnienia się, czy wszyscy opuścili budynek - o braku któregośkolwiek dziecka poinformuj Policję,
 - b. nie pozwól żadnemu z dzieci samodzielnie wrócić do domu,
 - c. prowadź ewidencję dzieci odbieranych przez rodziców/osoby upoważnione.

2. Użycie broni palnej na terenie szkoły:

- 1) Zachowaj spokój!
- 2) W sytuacji bezpośredniego kontaktu z napastnikiem:
 - a. Nakaz dzieciom położyć się na podłodze.
 - b. Staraj się uspokoić dzieci.
 - c. Dopilnuj, aby dzieci nie odwracały się tyłem do napastników w przypadku polecenia przemieszczania się.
 - d. Jeżeli terroryści wydają polecenia, dopilnuj, aby dzieci wykonywały je spokojnie – gwałtowny ruch może zwiększyć agresję napastników.
- 3) Jeżeli to możliwe zadzwoń pod jeden numerów alarmowych (**997** – Policja, **112**).

UWAGA. Nie rozłączaj się i staraj się, jeśli to możliwe, na bieżąco relacjonować sytuację.

- 4) Po opanowaniu sytuacji:
 - a. Upewnij się o liczbie osób poszkodowanych i sprawdź, czy strzały z broni palnej nie spowodowały innego zagrożenia (np. pożaru).
 - b. Zadzwoń lub wyznacz osobę, która zadzwoni pod jeden z numerów alarmowych: (**999** - Pogotowie Ratunkowe, **997** – Policja, **112**).
 - c. Udziel pierwszej pomocy najbardziej potrzebującym.
 - d. W przypadku, gdy ostrzał spowodował inne zagrożenie podejmij odpowiednie do sytuacji działania.
 - e. Zapewnij osobom uczestniczącym w zdarzeniu pomoc psychologiczną.

XXIV. Postępowanie w przypadku znalezienia podejrzanego przedmiotu lub przesyłki w szkole.

1. Zachowaj spokój!
 2. Odizoluj miejsce lub zabezpiecz pomieszczenie.
- UWAGA. Nikt nie może się zbliżyć, otwierać, dotykać i wąchać podejrzanych przedmiotów.**
3. Zadbaj o zamknięcie okien, wyłączenie systemów wentylacji i klimatyzacji, by nie powodować ruchu powietrza w pomieszczeniu.
 4. Przykryj uszkodzony, podejrzany przedmiot lub przesyłkę, gdy zawiera jakąkolwiek podejrzaną zawartość w formie: płynnej lub stałej (proszek, pył, galareta, piana lub inne).
 5. Zadzwoń lub wyznacz osobę, która zadzwoni pod jeden numerów alarmowych (**997** – Policja, **112**).

6. Ustal, które osoby miały kontakt z podejrzanym przedmiotem, przesyłką.
7. Zadbaj, by osoby te dokładnie umyły ręce.
8. Zgromadź te osoby w jednym pomieszczeniu i przypilnuj, by z nikim się nie kontaktowały i pozostały tam do przybycia służb.

Uwaga. Po przybyciu właściwych służb, bezwzględnie stosuj się do ich zaleceń.

XXV. Postępowanie w przypadku zagrożenia bombowego.

1. Informacja o podłożeniu bomby:

- 1) Zachowaj spokój!
 - 2) Jeżeli jest to informacja telefoniczna:
 - a. Słuchaj uważnie.
 - b. Zapamiętaj jak najwięcej.
 - c. Jeżeli masz taką możliwość, nagrywaj rozmowę – jeśli nie – spróbuj zapisywać informacje.
 - d. Zwróć uwagę na szczegóły dotyczące głosu i nawyki mówiącego oraz wszelkie dźwięki w tle.
 - e. Nigdy nie odkładaj pierwszy słuchawki.
 - f. Jeżeli twój telefon posiada funkcję identyfikacji numeru dzwoniącego – zapisz ten numer.
 - 3) Jeżeli jest to wiadomość pisemna, zabezpiecz ją tak, aby nikt jej nie dotykał - przekażesz ją Policji.
 - 4) Po zakończeniu rozmowy niezwłocznie zadzwoń pod jeden numerów alarmowych (**997** - Policja, **112**).
 - 5) Zaalarmuj zarządcę budynku.
 - 6) Zadzwoń do właściwego Wydziału Oświaty i Wychowania i Kuratorium Oświaty.
 - 7) Powiadom o zagrożeniu personel szkoły oraz uczniów, w sposób nie wywołujący paniki!
 - 8) Zarządź przeprowadzenie ewakuacji zgodnie z obowiązującą instrukcją
- UWAGA. Poinstruuuj uczniów o zabranii ze sobą rzeczy osobistych – plecaków, reklamówek itp.**
- 9) Zabezpiecz ważne dokumenty, pieniądze.
 - 10) Wyłącz lub zleć pracownikowi ds. technicznych wyłączenie dopływu gazu i prądu.
 - 11) W przypadku odnalezienia podejrzanego przedmiotu nie dotykaj go i nie otwieraj.
 - 12) W miarę możliwości ogranicz dostęp osobom postronnym.
 - 13) Dokonaj próby ustalenia właściciela przedmiotu,
- Uwaga. Po przybyciu właściwych służb, bezwzględnie stosuj się do ich zaleceń.**

2. Wykrycie/ znalezienie bomby (podejrzanego przedmiotu):

- 1) Zachowaj spokój!
 - 2) Nie dotykaj podejrzanego przedmiotu.
- UWAGA. Jeśli widzisz „bombę” to oznacza, że jesteś w polu jej rażenia.**
- 3) Zadzwoń pod jeden numerów alarmowych (**997** - Policja, **112**).
 - 4) Zabezpiecz, w miarę możliwości, rejon zagrożenia w sposób uniemożliwiający dostęp osobom postronnym – głównie uczniom, nie narażaj siebie i innych na niebezpieczeństwo.
 - 5) Powiadom o zagrożeniu personel szkoły oraz uczniów, w sposób nie wywołujący paniki!
 - 6) Zarządź przeprowadzenie ewakuacji zgodnie z obowiązującą instrukcją.
 - 7) Zabezpiecz ważne dokumenty, pieniądze.
 - 8) Wyłącz lub zleć pracownikowi ds. technicznych wyłączenie dopływu gazu i prądu.
 - 9) Otwórz okna i drzwi.
 - 10) Usuń z otoczenia wszystkie materiały łatwopalne.

11) Nie używaj w pobliżu podejrzanego ładunku urządzeń radiowych (radiotelefonów, telefonów komórkowych).

UWAGA. Po przybyciu właściwych służb, bezwzględnie stosuj się do ich zaleceń.

3. Po wybuchu bomby:

1) Zachowaj spokój!

2) Oceń sytuację pod kątem ilości osób poszkodowanych i upewnij się, jakiego rodzaju zagrożenia spowodował wybuch.

3) Zadzwoń pod jeden numerów alarmowych (**112**).

4) Udziel pierwszej pomocy najbardziej potrzebującym.

5) Sprawdź bezpieczeństwo dróg i rejonów ewakuacyjnych, a następnie zarządzaj przeprowadzenie ewakuacji zgodnie z obowiązującą instrukcją.

6) W przypadku, gdy wybuch spowodował inne zagrożenie, podejmij działania odpowiednie do sytuacji.

UWAGA. Po przybyciu właściwych służb, bezwzględnie stosuj się do ich zaleceń.

XXVI. Procedura kontaktowania się z mediami w sytuacjach kryzysowych.

1. Dyrektor sam kontaktuje się z mediami lub wyznacza osobę do kontaktu z mediami.

2. Nikt, poza wskazaną osobą z członków rady pedagogicznej, ani z pracowników szkoły nie udziela wywiadów.